

kan noget tilsammen, som vi ikke kan med alle de andre.

Kl. 10:38

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Først fru Line Barfod.

Kl. 10:36

Kl. 10:36

Line Barfod (EL):

Jeg er meget enig med ordføreren i, at miljø og demokrati er nogle af de stærkeste nordiske værdier, og derfor vil jeg gerne spørge angående svanemærket, som jo er noget af det, Norden virkelig er blevet kendt for, når det gælder miljø.

Vi står jo nu i en ny situation med globalisering, hvor det er blevet tydeligt, at det ikke kun er miljøet, der lider under den måde, ting bliver produceret på rundt om i verden, men at mennesker også lider. Der har været eksempler på, at produkter har båret svanemærket, fordi man mente, at de var i orden rent miljømæssigt, men hvor arbejdsmiljøet og forholdene for de mennesker, der fremstillede produkterne, ikke var i orden, og derfor vil jeg gerne høre, om Socialdemokraterne mener, det er nødvendigt, at vi får udvidet svanemærket til også at omfatte forholdene for de mennesker, og at vi i hvert fald får startet en udredning af, hvordan man kan udvikle en sådan mærkning, der sikrer, at også arbejdsforholdene er i orden.

Kl. 10:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:37

Ole Stavad (S):

Jeg er helt enig i, at i stedet for at blive ved med at opfinde nye mærker, som gør forvirringen større og større for forbrugeren, der skal vælge og vide, hvad mærkerne står for, skal vi udvikle svanemærket som en helt naturlig følge af den udvikling, vi er inde i. Derfor går jeg også ud fra, at man foretager grundige vurderinger af det, der allerede er besluttet.

Det gælder jo om at finde en balance imellem at sørge for, at mærket sender et så godt kvalitetssignal som overhovedet muligt og gælder så bredt som overhovedet muligt, og ikke gøre det så kompliceret, at det ikke kan bruges i praksis, eller så kompliceret, at vi risikerer, at vi sætter svanemærket på noget, vi ikke kan stå inde for. Det skal være sådan, at når noget bærer svanemærket, kan vi også garantere, at det er i orden med hensyn til det, mærket står for, at det er troværdigt. Men lige så langt det kan håndteres i det praktiske liv, er vi med.

Formanden:

Så er det fru Line Barfod.

Kl. 10:38

Line Barfod (EL):

Selvfølger er det kompliceret, og selvfølgelig skal man se på, hvordan det kan gøres. Det er jo det, man kan gøre ved at lave en udredning.

Men dengang man startede det, var det jo heller ikke nemt at finde ud af, hvordan man kunne sikre, at miljøforholdene var i orden rundt om i verden, og i dag er det jo heller ikke altid helt nemt at sikre, at der er brugt nogle midler, der ikke er giftige, og sikre, at der ikke bliver ledt forurenende materialer ud i floderne osv. Selvfølgelig vil det være praktisk muligt at sikre, at arbejdsforholdene er i orden, på samme måde som man sikrer, at miljøforholdene er i orden, ved at opbygge en stab af kontrollører.

Men jeg skal bare være sikker på, at ordføreren mener, det faktisk også er vigtigt, at Norden ikke kun står for miljø, men også står for, at de sociale forhold og arbejdsforholdene skal være i orden, og at det kan være med til at løfte niveauet, både i Norden og i andre dele af verden, at vi siger, at det altså er nødvendigt at få på den globale dagsorden, at vi ikke kun ser på miljø, men også ser på arbejdsforhold og forholdene for de mennesker, som fremstiller de produkter, vi bruger her i vores del af verden.

Kl. 10:39

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 10:39

Ole Stavad (S):

Jeg kan erklære mig fuldstændig enig med fru Line Barfod, for i forbindelse med globaliseringen er en af de helt, helt store udfordringer, hvor vi bestemt ikke har været gode nok på internationalt plan, netop at sikre, at selv om det er godt, vi har konkurrence på tværs af alle landegrænser over hele verden, skal der ikke konkurreres på dårligt arbejdsmiljø. Vi skal jo ikke konkurrere på børnearbejde, vi skal jo ikke konkurrere på alt det, som er uacceptabelt, og derfor er det sådan, at jo mere vi her i Norden kan gå foran, også med et svanemærke, der dækker den slags, jo bedre er det.

Godt nok har vi ikke længere et ministerråd for forbrugerområdet, men efter min opfattelse er forbrugerområdet et nordisk kernesamarbejdsområde, og derfor må vi sammen med ministrene finde ud af, hvordan vi stadig kan fastholde det samarbejde og ikke får det skrevet ud